

Inhoud

- 16** **Van de redactie**
- 17** **Visiedocument Schuldenrechter**
Erik Boerma
- 18** **Het gebruik van medische gegevens binnen het WSNP-traject**
Minke Reijneveld
- 19** **Wie is aansprakelijk voor studieboekenschuld: kind en/of ouder?**
Margreet van Bommel
- 20** **Een regresvordering en het minnelijk traject**
Theo Pouw
- 21** **Nieuws in het kort**
- 22** **Actuele rechtspraak kort**

16 - Van de redactie

Geachte lezer,

Voor u ligt het augustusnummer van *WSNP Periodiek*.

Erik Boerma informeert ons over het visiedocument “*Schuldenproblematiek en rechtspraak*”, dat dit voorjaar is gepubliceerd door De Rechtspraak. In zijn artikel benoemt hij niet alleen kort de hoofdlijnen van het visiedocument, maar ook welke experimenten bij diverse rechtbanken zijn opgestart naar aanleiding van het visiedocument, in welke richtingen deze zich bewegen en waar volgens de auteur nog lacunes zitten. Daarnaast gaat de auteur in op de conclusies naar aanleiding van het onderzoek dat onlangs in opdracht van het Ministerie van Sociale zaken en Werkgelegenheid is gedaan en waarvan eind april jl. de resultaten zijn gepubliceerd onder de titel “*Aansluiting gezocht*”.

De redactie ontving van *Minke Reijneveld*, promovenda bij het Onderzoekcentrum Onderneming & Recht van de Radboud Universiteit te Nijmegen, een artikel omtrent het gebruik van medische gegevens binnen het Wsnp-traject. Wanneer de schuldenaar een verzoek tot ontheffing van de sollicitatieplicht indient, moet hij aantonen dat hij niet in staat is om te werken. Hierbij worden persoonsgegevens van de schuldenaar verwerkt door de bewindvoerder en de rechter-commissaris. De auteur beantwoordt de vraag of de huidige werkwijze bij de beoordeling van een ontheffingsverzoek in lijn is met de beginselen van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en doet enkele aanbevelingen voor correcte naleving van de voorschriften van de AVG in het WSNP-traject.

Redactielid *Margreet van Bommel* heeft onlangs een cliënt bijgestaan in een zaak omtrent een onbetaald gelaten factuur van bestelde

studieboeken voor een minderjarige. De moeder is, anderhalf jaar na de factuurdatum van de bestelde studieboeken, toegelaten tot de Wsnp en heeft de Wsnp inmiddels met schone lei afgerond. Daarna heeft de leverancier van de studieboeken de (inmiddels meerderjarige) zoon aangesproken tot betaling van het nog openstaande factuurbedrag. Omdat de zaak tussen partijen uiteindelijk is geschikt, is er geen vonnis geweest. In het artikel worden de belangrijkste standpunten van partijen weergegeven en wordt uitgelegd in welke situaties de ouder aansprakelijk is voor de betaling van de studieboeken en in welke situaties de minderjarige scholier.

In de rubriek lezersvraag behandelt *Theo Pouw* een vraag omtrent regresvorderingen. Na het succesvol afronden van een Wsnp vallen eventuele toekomstige regresvorderingen onder de schone lei. Wanneer er geen sprake is van een Wsnp omdat er een minnelijk akkoord wordt bereikt, blijven eventuele toekomstige regresvorderingen verhaalbaar. Een lezer vroeg zich af hoe hiermee om te gaan bij het starten van het minnelijk traject.

We sluiten deze editie zoals gebruikelijk af met de vaste rubrieken *Nieuws in het kort* en *Actuele rechtspraak kort*.

Tot slot informeren wij u alvast omtrent de hoogte van het abonnementsgeld met ingang van 1 januari 2020. De kosten voor een hard copy abonnement zullen worden verhoogd van € 72,50 naar € 75,- per jaar. Het tarief voor het combi-abonnement, waarbij u niet alleen de hard copy uitgaven ontvangt, maar ook toegang heeft tot de abonneeportal waarin u de nieuwste edities als eerste kunt lezen en eenvoudig de uitgaven van de afgelopen jaren kunt raadplegen, bedraagt per 1 januari 2020 € 112,50 per jaar.

De redactie

21 - Nieuws in het kort

Adviezen klachtenadviescommissie

In 2013 is de gedragscode voor Wsnp-bewindvoerders (niet-advocaten) vastgesteld. Indien een bewindvoerder zich niet aan deze gedragscode heeft gehouden, kan de saniet daarover een klacht indienen bij de Raad voor Rechtsbijstand. Voorwaarden zijn: (1^e) er moet eerst een klacht zijn ingediend bij het kantoor waar de bewindvoerder werkt; (2^e) de klacht mag niet gaan over de inhoud van een dossier – dergelijke klachten dienen behandeld te worden door de rechter-commissaris. De Raad wordt bij een klacht geadviseerd door de klachtenadviescommissie Wsnp. Aan dit advies hoeft de Raad zich niet te houden, maar in de regel zal zij dat wel doen. Sinds kort worden de uitgebrachte adviezen geanonimiseerd gepubliceerd. Onlangs zijn drie uitgebrachte adviezen, waarover de klachtenadviescommissie zich in 2019 heeft gebogen, gepubliceerd. Hieronder volgt een samenvatting van de klacht en het advies aan de Raad. In alle drie deze zaken heeft de Raad het advies van de commissie overgenomen.

Adviesnummer 2019-01

Klaagster is als ex-partner schuldeiser in een schuldsaneringszaak en heeft een vordering bij de Wsnp-bewindvoerder ingediend van € 600,- inzake achterstallige kinderalimentatie. Volgens klaagster heeft de bewindvoerder tijdens de schuldsaneringsregeling de schijn van partijdigheid gewekt en heeft de bewindvoerder het belang van klaagster onvoldoende behartigd. De commissie oordeelt of er sprake is van schending van de Gedragscode, specifiek van artikel 4, 5 en 6. Artikel 4 Gedragscode betreft de onafhankelijkheid van de bewindvoerder en het voorkomen van schijn van partijdigheid. Klaagster is van mening dat de bewindvoerder bewust stukken heeft achtergehouden voor de rechtbank inzake de overwaarde van de woning. De commissie stelt vast dat niet is vast komen te staan dat de bewindvoerder moedwillig stukken voor de rechtbank zou hebben achtergehouden. Van partijdigheid van de bewindvoerder op deze grond is dan ook niet gebleken. In artikel 5 Gedragscode gaat het over het gedrag van de bewindvoerder, dat dient objectief, fatsoenlijk en respectvol te zijn. De commissie concludeert dat nergens in de toegekomen stukken, noch tijdens de hoorzitting, vast is komen te staan dat er door de bewindvoerder ongewenste verbale of fysieke intimiteiten jegens klaagster zijn geuit. Hiermee is niet vast komen staan dat de bewindvoerder in strijd met artikel 5 Gedragscode heeft gehandeld. Artikel 6 Gedragscode stelt dat de bewindvoerder zijn werkzaamheden zorgvuldig, vakkundig en doelmatig uitvoert met inachtneming van de professionele deskundigheid die van hem mag worden verwacht. Schuldenaar heeft een (tegen-)vordering van € 27.350,- op klaagster, welke vordering eerst opeisbaar wordt bij verkoop van de woning. Volgens klaagster had de bewindvoerder moeten proberen om de vordering te cederen of te verkopen aan één van de schuldeisers en had de bewindvoerder daartoe een vergadering van schuldeisers moeten beleggen. Klaagster wenste de vordering op schuldenaar te verrekenen met haar openstaande schuld van € 27.350. De bewindvoerder heeft daarop geantwoord dat verrekenen niet mogelijk is. De bewindvoerder heeft niet als taak om individuele schuldeisers juridisch advies te geven. Klaagster had zelf een verrekeningsverklaring kunnen uitbrengen met betrekking tot de vordering die zij kennelijk op grond van achterstallige alimentatieverplichtingen op schuldenaar zou hebben en het door haar in de toekomst bij

verkoop van de woning verschuldigde bedrag. Ook als een bewindvoerder het standpunt inneemt dat dat niet mogelijk is, is het uiteindelijk voorbehouden aan het oordeel van de rechter of de uitgebrachte verrekeningsverklaring doel heeft getroffen. Voor zover zij door het al dan niet doen van een rechtsgeldig beroep op verrekening schade heeft geleden, is dat voor rekening en risico van klaagster zelf. Ook voor de commissie was het tot aan de zitting, op basis van de ontvangen stukken, niet duidelijk dat de vordering van klaagster op schuldenaar veel hoger was dan de ingediende vordering van € 600,-. Daarbij kon zelfs tijdens de zitting door klaagster niet inzichtelijk worden gemaakt hoe hoog de vordering nu precies was, wanneer deze was ontstaan en waarop deze was gebaseerd. Daarnaast heeft de commissie geconstateerd, zowel uit de stukken als ter zitting, dat de communicatie uiterst moeizaam verliep. Noch de mails, noch de brieven van klaagster aan de bewindvoerder en de r-c waren naar de mening van de commissie duidelijk genoeg. In elk geval is daaruit niet gebleken dat klaagster een verzoek deed de vordering zelf af te kopen door middel van een cessie voor een percentage van de vordering, noch is er een duidelijk voldoende onderbouwd bedrag genoemd van de openstaande vordering die klaagster wenste te verrekenen, dan wel een verrekeningsverklaring gebaseerd op een dergelijk duidelijk genoemde en onderbouwde vordering. De commissie oordeelt dat niet vast is komen te staan dat de bewindvoerder in strijd heeft gehandeld met artikel 6 Gedragscode. De commissie adviseert de klacht geheel ongegrond te verklaren en de Raad neemt dit over.

Adviesnummer 2019-02

Klagers zijn in 2016 toegelaten tot de Wsnp. De bewindvoerder is kort na de toelatingszitting op huisbezoek geweest. In 2018 heeft de r-c op verzoek van de bewindvoerder toestemming gegeven voor verkoop van de woning. Klagers zijn hiertegen in hoger beroep gegaan. De rechtbank heeft het hoger beroep gegrond verklaard en de beschikking van de r-c vernietigd. Klagers zijn van mening dat de bewindvoerder niet voldoet aan de Gedragscode. De klacht heeft betrekking op zowel het huisbezoek als de manier waarop de bewindvoerder de woning heeft willen verkopen. De commissie beoordeelt of er sprake is van schending van de Gedragscode, specifiek van artikel 5 en 6. In artikel 5 Gedragscode gaat het over het gedrag van de bewindvoerder, dat dient objectief, fatsoenlijk en respectvol te zijn. Volgens klager zou de bewindvoerder zijn vrouw tijdens het huisbezoek onheus hebben bejegend en zich onwenselijk hebben uitgelaten over de gezondheidssituatie van mevrouw. De bewindvoerder herinnert zich het gesprek anders en zegt dat de gezondheidssituatie wel is besproken, maar dat is afgesproken dat de communicatie hierdoor voornamelijk met meneer zou plaatsvinden. De commissie stelt vast dat de partijen een verschillende beleving hebben van hetgeen is besproken tijdens het huisbezoek, maar kan de exacte inhoud van het gesprek niet vaststellen. Hiermee is niet vast komen staan dat de bewindvoerder in strijd met artikel 5 Gedragscode heeft gehandeld. Artikel 6 Gedragscode vereist dat de bewindvoerder zijn werkzaamheden zorgvuldig, vakkundig en doelmatig uitvoert met inachtneming van de professionele deskundigheid die van hem mag worden verwacht. Volgens klagers heeft de bewindvoerder de r-c onjuist dan wel onvolledig geïnformeerd bij het verzoek tot verkoop van de woning, met name inzake de daadwerkelijke (medische) situatie van klagers en de status van de woning. Hierdoor heeft de r-c geen goede voorstelling van zaken gehad en geen weloverwogen beslissing kunnen nemen. De bewindvoerder betoogt dat de beslissing om de r-c te verzoeken toestemming te verlenen voor verkoop van de woning is gebaseerd op een zakelijke overweging. Daarom heeft de bewindvoerder

de medische situatie van klagster buiten het verzoek gehouden. De commissie oordeelt dat de bewindvoerder bij het doen van het verzoek tot onderhandse verkoop van de woning de r-c van onvoldoende relevante informatie heeft voorzien. De bewindvoerder had er van moeten uitgaan dat (ook) informatie omtrent de staat van de woning, de in de woning aangebrachte voorzieningen en de kosten van andere huisvesting een rol spelen bij de beslissing van de r-c. Door de r-c van onvoldoende informatie te voorzien en niet te onderkennen dat dit zou kunnen leiden tot een situatie die voor klagers erg spanningsvol zou zijn, heeft de bewindvoerder naar het oordeel van de commissie de uit zijn functie voortvloeiende werkzaamheden onvoldoende zorgvuldig uitgevoerd. Daarmee is door de bewindvoerder in strijd gehandeld met artikel 6 Gedragscode en is derhalve de klacht gegrond. Tijdens de zitting heeft de bewindvoerder aangegeven achteraf de situatie te betreuren en onderkent dat hij bij zijn verzoek aan de r-c melding had moeten maken van de omstandigheden. Door het erkennen en onderkennen door de bewindvoerder, ziet de commissie geen aanleiding om gevolgen aan de schending van artikel 6 Gedragscode te verbinden. De Raad volgt dit advies.

Adviesnummer 2019-03

Klaagster is in 2018 toegelaten tot de Wsnp. De beschermingsbewindvoerder heeft bij de Wsnp-bewindvoerder een klacht ingediend over het aanvangsverslag. De Wsnp-bewindvoerder heeft hierop dezelfde dag gereageerd. Klaagster blijft van mening dat de bewindvoerder niet voldoet aan de Gedragscode. Volgens klagster heeft de Wsnp-bewindvoerder in het aanvangsverslag teveel persoonlijke informatie vermeld. Klaagster ervaart het verslag als een inbreuk op haar persoonlijke levenssfeer en heeft geklaagd over privacy-schending. De Wsnp-bewindvoerder verklaart achter de weergave van de informatie te staan en is van mening dat de inhoud van het verslag van belang is voor een goed verloop van de sanering voor zowel schuldenaar, schuldeisers en de toezichthoudende r-c. De inhoud verklaart de diverse keuzes die schuldenares in het verleden, kort voorafgaand en gedurende de sanering heeft gemaakt en die van invloed zijn op de financiële toestanden. De Wsnp-bewindvoerder heeft aangeboden om het openbaar verslag aan te passen en het gedeelte over de privésituatie in een vertrouwelijk schrijven aan de r-c te sturen. De Wsnp-bewindvoerder heeft het verslag conform zijn voorstel aangepast, en de rechtbank gevraagd om het verslag waarop de klacht ziet te vervangen door het aangepaste verslag. De commissie beoordeelt of er sprake is van schending van de Gedragscode, specifiek van artikel 11. Dit artikel bepaalt dat de Wsnp-bewindvoerder geheimhouding dient te betrachten ten aanzien van vertrouwelijke informatie waarover hij bij het uitvoeren van zijn werkzaamheden de beschikking krijgt. De commissie stelt voorop dat verslaglegging ertoe dient de schuldeisers een globaal inzicht te geven in de ontwikkeling en de stand van de boedel. Het aanvangsverslag bevat uitgebreide informatie die de persoonlijke levenssfeer van schuldenaar en derden raakt. Daar waar die informatie al van belang zou zijn voor de uitvoering van zijn taken, had de Wsnp-bewindvoerder die kunnen vermelden in een vertrouwelijke brief aan de r-c (art. 2.3 lid d Recofa richtlijnen voor schuldsaneringsregelingen 2018). De Wsnp-bewindvoerder heeft de beschermingsbewindvoerder meegedeeld dat het verslag niet wordt verstrekt aan de schuldeisers. Dit is niet correct, of in ieder geval onvolledig. Het uitgebrachte verslag ligt immers voor schuldeisers ter kosteloze inzage ligt bij de griffie van de rechtbank. De commissie is van oordeel is dat de Wsnp-bewindvoerder zijn geheimhoudingsplicht ten aanzien van door hem verkregen vertrouwelijke informatie heeft

geschonden door deze in het openbare verslag op te nemen, en daarmee gedragsregel 11 heeft geschonden. Nu de Wsnp-bewindvoerder inmiddels een aangepaste versie van zijn verslag ter griffie heeft doen deponeren, ziet de commissie geen aanleiding om gevolgen aan de schending van artikel 11 Gedragscode te verbinden. De Raad volgt dit advies.

22 - Actuele rechtspraak kort

Publicaties tot en met 21 juni 2019

1. Rb. Limburg 5 maart 2019, ECLI:NL:RBLIM:2019:4072 (art. 352; verlenging Wsnp)

Boedelachterstand € 4.600. Verlenging sanering met twee jaar: 1^e jaar met volledige afdrachtplicht, 2^e jaar alleen salaris bewindvoerder te betalen.

Schuldenaren hebben bij het einde van de looptijd van de Wsnp een boedelachterstand van € 4.613,38. Daarnaast (a) is er een nieuwe schuld bij de zorgverzekering van € 770,- waarvoor een betalingsregeling loopt van € 40,- per maand, (b) werd de inlichtingenplicht niet naar behoren nagekomen, (c) was er sprake van een bij de bewindvoerder onbekende rekening waarop gelden werden ontvangen en (d) werden schadevergoedingen niet conform de regels van de schuldsaneringsregeling afgedragen aan de boedel. De rechtbank verlengt de regeling met twee jaar om schuldenaren de voormelde tekortkomingen alsnog te laten wegnemen. Het eerste jaar van de verlenging zijn schuldenaren de volledige afdrachtplicht verschuldigd. In dit jaar worden schuldenaren in de gelegenheid gesteld om aan te tonen dat zij zich (alsnog) volledig kunnen conformeren aan de regels van de schuldsaneringsregeling en kunnen zij tevens starten met het inlopen van de achterstand. Gedurende het tweede jaar van de verlenging wordt de afdrachtplicht gematigd tot het bewindvoerderssalaris, zodat schuldenaren in de gelegenheid worden gesteld de achterstand volledig in te lopen.

2. Rb. Limburg 12 maart 2019, ECLI:NL:RBLIM:2019:2261 (art. 315 en 349a Fw; verkorting Wsnp)

Verzoek tot verkorten looptijd van de Wsnp. Gelet op de discretionaire bevoegdheid van de rechter-commissaris dient de rechtbank slechts te toetsen of de rechter-commissaris in redelijkheid tot zijn beslissing heeft kunnen komen.

Op 2 juni 2015 is schuldenaar failliet verklaard. Dit faillissement is op 1 mei 2018 omgezet in een Wsnp. Vanwege het voorafgaande faillissement heeft de Wsnp-bewindvoerder op 14 januari 2019 verzocht om de looptijd te verkorten. Dit verzoek is op 14 januari 2019 per e-mailbericht aan de Wsnp-bewindvoerder namens de r-c afgewezen. Schuldenaar en zijn beschermingsbewindvoerder zijn tegen de beschikking van de r-c in beroep gekomen en verzoeken die te vernietigen. Allereerst oordeelt de rechtbank dat het e-mailbericht een beschikking is, nu er sprake is van een verzoek dat volgens de Faillissementswet in aanmerking komt voor een beslissing en de heersende opvatting is dat zelfs een mondelinge beslissing van de r-c kan worden aangemerkt als een